

Ilu nke igurube onye amuma Joel

Mmebi ahụ nke ọrụ igurube kowara, na-ezo aka na oke ihe ọjọ sitere na agha nke mba ndi ozo ma o bughị ndi mmuo ojoo. O bu ugha a na-enwetubeghi udi ya isi na udi ukpara o bu la na-anochi anya usuu ndi mmuo ojoo, ndi na-eme ihe di iche na ndu umu mmadu.

Ilu nke igurube onye amuma Joel

Okwu Mmalite

O bu ihe nzuzu onuogugu, isiokwu, akwukwo na ihe ngosi nke na-akowa ohuu nke igurube, nke Joel onye amuma kwuputara, dika usuu ndi mmuo ojoo nke na-ebuso nna nna nke ndi na-abughi otu uzọ n'uzo iri agha.

Nnyocha di mfe na thentaneti na-eweghachi imirikiti isiokwu na akwukwo [1] na-ekwu hoo haa na igurube bu usuu ndi mmuo ojoo nke na-eme ihe aku na uba mmadu, na-ebibi ulo, ugboala, uwe, ihe oriri, ugwo onwa, wdg. Na ndi mmuo ojoo a na-ebute odachi n'ugbo ala, ugbo elu, ugbo mmiri, ikuda ulo, gbuo ndi mmadu, bibie mba, ezinulo, uka, agbamakwukwo na ulo.

Nke ahụ ziri ezi, gini ka ilu banyere igurube ndi Joel kwuputara, nochiri anya ha? Igurube ndi mmuo ojoo?

Ilu ahụ

"Ihe foduru na nkita, igurube rie ya, ihe foduru nke be,

igurube rie ya na ihe foduru, afuru rie ya.” (Joel 1: 4)

Tupu m tūlee ihe odide ahụ, achọrọ m ime ka obi sie onye na-agụ ya ike na ihe atụ nke ụta, igurube, igurube na aphid, ndị mejupụtara ilu Joel onye amụma, abughị ndị mmụọ ojọọ. Approachọ ọ bụla, n’echiche a, na-achọ iduhie ndị na-amughị anya site na ime ka onye nkịtị na neophyte buru anụ di mfe maka umu nwoke na-enweghị isi ma ọ bu, ma ọ dikaria ala, amaghị nke eziokwu Akwukwo Nso.

Ilu nke onye amụma Joel kposara nwere ndi na-ege nti doro anya: ndi Juu, tupu mgbasaa ahụ. Mgbe Joel na-agwa ndi okenye na ndi bi n’ala ahụ ozi Chineke, o bughị n’obi maka umu mmadu, di ka a ga-asị na ọ na-ekwu banyere mbara uwa, kama, ozi ahụ bu maka ndi isi ndi Juu na ndi bi n’ala Kenan, ya bu ndi Juu. (Joel 1: 2)

Togbasawanye amuma, igwa ndi Jentail ma ọ bu obuna igwa ndi otu uka Kraist okwu, bu i gbagoo ozi Joel onye amuma, n’ihi na ndi lekwasiri anya n’ozi ha bu umu Israel, dika a puru ihu site n’okwu ikpe ikpeazu site na amaokwu: ‘... ma ọ bu, n’ubochi nna nna gi’, uzọ nke na-ezo aka n’ogbo ndi gara aga nke umu Israel.

“Nurunu ihe a, unu ndi okenye, geenu nti, unu ndi niile bi n’uwa: Nke a ọ mere n’ubochi unu ka ọ bu n’oge nke nne na nna unu?” (Joel 1: 2)

Mu Israel kwesiri izighachi ozi Joel onye amuma, banyere igurube, nye umu ha na umu nye umu ha, ka ozi ahụ wee ruo ogbo di n’ihu. (Joel 1: 3)

Oleekwa ihe igurube di n’ilu □□ahụ? Aziza ya di n’amaokwu nke 6: mba di ike ma dikwa otutu!

“N’ihi na mba di ike nke na-enweghị onu ogugu ebiliwo imegide ala m; ezé ha bu dandelions, ha nwekwara agba nke odum odum.” (Joel 1: 6)

Jeremaia onye amuma kwukwara na mbuso agha nke ndi ala ozo, jiri atụ ndi ozo mee ihe:

“N’ihi na m ga-eji ụdi ihe ozo anọ di iche iche leta unu,” ka Okaaka Onyenwe anyi kwuru: ‘mma agha ga-egbu ha na nkita, dokpuru ha, ha na anu ufe nke eluigwe na anumanu nke uwa, ka m wee laa ha n’iyi ma laa ha n’iyi. (Jer 15: 3)

Onye amuma Mozis buru amumala mbuso agha nke mba ozo.

“Jehova g willme ka mba si n’ebe di anya bilie imegide gi, site na nsotu uwa, nke na-eke di ka ugo, mba nke i na-agaghi anu asusu ya; Mba nwere iru-ihere, nke nagaghi-asopuru iru-nwoke nke-okenye, ha agaghi-emere kwa nwa-okoro ebere; O g eatri kwa nkpuru nke anumanu-gi na nkpuru ala-gi, rue mb youe ag arekpochapu gi; o gaghi ahapukwa oka *, ma o bu mmanu, ma o bu umu ehi gi ma o bu nke aturu gi, ruo mgbe o lara gi n’iyi. ” (Diut 28: 49-51)

Joel onye amuma kwukwara otu amuma ahụ, ma, o mekwara otu ilu iji mee ka a mara okwa banyere ihe ndi ga-eme n’odinihu, ma ndi nne na nna ma umu ha. O lee otu onye ga-esi chefu ilu nke nwere igurube, nke richara ihe niile di n’ihu ha?

Eji mwakpo ndi Kaldea tanyere mbibi nke igurube kpatara, di ka ha ga-awakpo obodo Israel, nke yiri Eden, nke, mgbe mwakpo ndi Babilon gasiri, o bu naani itogboro n’efu.

Dayochi nke ochichiri na ochichiri; Uochi igwe-oji na oké ochichiri, dika ututu nke nab spreadasa n’elu uguw nile; ndi di ike na ndi di ike, nke na adighi, site n’oge ochie, ma obu ndi ozo n’aho rue abia, site n’ogbo ruo n’ogbo. Oku na-erepia n’ihu ya, n’azu oku; ala nke di n’iru ya yiri ubi Iden ab Edenara ogige, ma n’azu ya o tob desertoro n’efu; ee, o dighi ihe ga-agbanahu gi.” (Joel 2: 2-3)

Ilu nke igurube ndi ahụ mezuru nzube nke iji gosi amuma ahụ Mozis buru n’amuma, n’ihi na mba ahụ nke ga-abiakwasị Izrel ga-eripia ihe niile anumanu na ala ubi meputara. A gaghi enwe

ọka, must, mmanụ ma ọ bụ ụmụ anụmanụ, n'ihhi mwakpo ndi mba ozo.

Osisi vain na osisi fig bu onu ogugu na-ezo aka n'ulo abuo nke umu Jekob: Juda na Israel, nke mere na amuma na ilu ahụ na-anochite anya umu Israel naani. Itinye umu nwoke, ma ọ bụ ndi Jentail, ma ọ bụ choochi di ka ihe igurube mere, bu echiche efu nke isi nke onye na-amaghi nke oma.

Ndi amuma Aizaya na Jeremaya ji mba ndi ozo tunyere anu ohia kama iji ihe atụ nke igurube ndi ahụ tunyere ha:

“Unu onwe-unu, anumanu nile nke ohia, anumanu nile nke oké ohia, bia rie ihe” (Is 56: 9);

N'ihhi nka odum nke sitere n'oké ohia tiri ha, nkita-ohia nke si n'ozara g plaguetib themu ha; agụ owuru na-eche obodo ya nche; onye ọ bula nke si na ha puta ga-akuri; n'ihhi na mmebi iwu ha na-aba uba, ndapu ha di otutu.” (Jer 5: 6)

Mmebi ahụ nke orụ igurube kowara, na-ezo aka na oke ihe ojo sitere na agha nke mba ndi ozo ma ọ bughị ndi mmuo ojo. Ọ bụ ugha a na-enwetubeghi udi ya isi na udi ukpara ọ bula na-anochi anya usuu ndi mmuo ojo, ndi na-eme ihe di iche na ndu umu mmadu.

Onye ọ bula nke kwuru na ukpara bu udi igwe ndi mmuo ojo, ndi na-eme ihe na ndu ndi na-adighi erubere Chineke isi, bu onye ugha.

Chineke buru ala onu n'ihhi nnupu-isi nke Adam ma n'ikpe-azu na mmadu ga-eri ososo na iru ya (Jen. 3: 17–19). Mkpebi ahụ Chineke mere dakwasiri ndi ezi omume na ndi ikpe na-ezighi ezi! Nkocha ozo dakwasiri mmadu, ndi Juu na ndi Jentail, bu onwu, nke site na ya mmadu niile ewezuga ebube Chineke.

Mana, n'agbanyeghi obubu onu nke sitere na mmejo nke Adam, a na-atukwasị ihu oma n'apata umu ya niile, na-enweghi odiche

nke ndi ezi omume na ndi ikpe na-ezighi ezi “n’ihi na oge na ohere na-emetuta mmadu niile, n’uzo doro anya” (Ilu 9: 11). Onye o bu la na-arụ orụ na ndu a nwere ikike iri, n’ihi na iwu igha mkpuru bu otu ihe maka onye o bu la: ikpe ziri ezi na ezighi ezi.

Ikwu na onye igurube na-ebi ndu nke ndi n’ekweghi ngha bu ugha. Ikwu na akuku nke ihe ekweghi ekwe na-enweta site na oru ya, bu nke ndi mmuo ojoo bu scab, n’ihi na ala na njuputa ya bu nke Onyenwe anyi.

Iji Isaiah 55, amaokwu 2, iji kwuo maka ego, na-agba akaebe megide eziokwu nke Akwukwo Nso. Mgbe Aisaia juru ndi mmadu, banyere itinye ihe ha ritere na oru na abughi achicha, o naghi ekwu banyere siga, ihe onunu, ihe nlere, ogwu, wdg. Chineke baara ndi ahụ mba maka itinye ihe o nwetara n’ajà, onyinye ndi na-adighi ato Chineke utu (Isa 1: 11-12; Isa 66: 3).

Ihe di Chineke mma, na nke afo ojuru mmadu, bu na o ga-ege nti n’okwu Chineke, n’ihi na, ‘iza ihe di mma karia ichu aja’. (1 Sam 15:22) Ma, umu Izrel na-achụ ihe niile n’ajà, ya bu, na ha na-arusi oru ike n’ihe ha na-agaghi enwe afo ojuru!

“Ma Samuel siri, Ajà-nsure-oku na aja ozo, ha nato YHWH utu dika ige nti okwu Jehova? Lee, irube isi di mma karia ichu-aja; na ijere ya ozi karia abuba aturu.” (1 Sam 15:22)

Obu ihe nzuzu ikwu na ndi igurube na-ebibi ihe na-ezo aka n’odachi ndi na-emere onwe ha, odachi, ajo ihu igwe, wdg, kama itinye John 10, 10, nke onye ohi biara n’ime ya, ma obughi igbu mmadu, izu ori na ibibi ya, dika ihe ekwensu, o bu ogugu ojoo na ebumnobi ojoo. Ikwu na usuu ndi mmuo ojoo, nke igurube na-ebibi ihe na-anochi anya, bu ndi ogbu mmadu na-eme ihe Jon 10 kwuru, amaokwu 10; o di njo.

Onye ori ahu Jisos kwuru biara ibia, izu ori na nbibi adighi aka ekwensu, kama ndi isi Israel, ndi biara ya. Ndi-isi Israel bu ndi-ori na ndi napunara madu ihe: n’ihi na ha mere ihe tutu Jisus bia, n’ihi ihe ndi-amuma buru n’amuma:

“Islo a, nke akporo aha m, o bu ogba nke ndi ohi n’anya gi? Lee, mu onwe m ahwo nke a, ka Okaaka Onyenwe anyi Jehova kwuru.” (Jer 7:11);

“Ndi niile biara n’ihu m bu ndi ohi na ndi ohi; ma aturu ahụ anughị ha.” (Jon 10: 8);

“Onye ohi na-abia naani izu ohi, igbu mmadu na imebi ya; Abiara m ka ha nwee ndu, nwekwa ya n’uba.” (Jon 10:10);

O we si ha, Edewo ya n’akwukwo nsọ, si, Agakpo ulom ulo ekpere; ma unu emeela ya ogba ndi ori”. (Mt 21:13)

Ogwugwu nke ndi na-ekwu okwu na-ekwu ilu nke igurube bu ihe itunanya kari mgbe o na-atu aro uzọ iji merie igurube: ibu otu uzọ n’uzọ iri!

Ebe igurube ndi ahụ nochiri anya mba ndi Kaldea, nke wakporo Jerusalem na 586 BC, mgbe Nebukadneza nke Abuọ – eze ukwu nke Babilon – wakporo alaeze nke Juda, bibie ma Jerusalem ma citylo Nso, ma doro ndi Juu n’agha na Mesopotemia. Kedu ka i ga – esi merie ‘igurube’ ndi a, o buru na ndi Kaldea agwula?

Na mgbakwunye na isi na igurube ndi ahụ di n’ilu □□Joel bu udi mmuo ojoo di iche iche, otutu ndi na-ekwu okwu na-ekwu na naani otu uzọ a ga-esi akụ ha bu ikwesi ntukwasi obi n’otu uzọ n’uzọ iri na onyinye! Eziokwu!

Umu Israel tara ahuhu nke mba ozo, n’ihi na ha akwusighi ala ahụ, dika okwu Onyenwe anyi kwuru, o bughikwa n’ihi na ha abughị otu uzọ n’uzọ iri, dika anyi gurụ:

“M ga-achusasi gi n’etiti mba di iche iche, miputa mma agha n’azu gi; ala-unu gaghọ ebe tob andoro n’efu, obodo-unu nile gaghọ kwa ebe tob deseroro n’efu. Mb Thene ahu ka ubochi-izu-ike-ya nile gatọ ala ahu utọ, ubochi nile nke itob deso-ya nile: unu ganọ kwa n’ala ndi-iro-unu; mgbe ahụ ala ga-ezu ike ma kpoọ na Saturday ya. O ga-ezu ike ubochi o bula nke togboro n’efu, n’ihi na o kwusighi

n'ụbọchị izu ike gi, mgbe a ga-ebi ya n'ime ya"(Lev 26:33-35).

Ọ bụ n'ihhi na ọ kwụsighi izu ike, ka Chineke ji hie izu iri asaa nke Daniel, di ka e deko ya n'Akwukwo Ihe E Mere:

"Ka okwu Jehova wee mezuo site n'onu Jeremaya, rue mgbe ụbọchị izu ike ga-atọ ala ahụ uto; ụbọchị niile nke itogboro n'efu zuru ike, ruo mgbe afo iri asaa zuru." (2 Ihe E Mere 36:21).

Mkpesa Malakai mere banyere iweta otu uto n'uto iri niile n'ime ego di ogologo oge mgbe ndi Babilon dochara n'agha (Mal 3:10). Malakai onye amuma bu onye ya na Ezra na Nehemaija dikoro ndu, n'oge nke ndoro n'agha, mgbe arughariri mgbidi nile nke Jerusalem, n'afọ 445 tutu amuo Kraist.

Akwukwo Nso doro anya:

"Dika nnunu si efufu, dika nnunu si efelu, Otú a ka nkocha nke nenweghi isi bia. (Ilu 26: 2)

Obubu onu ahụ dakwasiri umu Israel site na mmuo nke mmuo ojoo? O bughị! Ndi mmuo ojoo na-abu onu site n'okike, mana ha abughị ihe kpatara obubu onu na umu mmadu. Ihe kpatara obubu-onu nke dakwasiri umu Israel bu nnupu-isi nye iwu-nsọ nile nke Chineke, nke Moses nyefere. Mbuso agha Babilon mere naani n'ihhi nnupuisi nke Israel, o bughikwa site na mmuo nke mmuo ojoo!

Nye umu Israel, Chineke nyere ngozi na onu obula na motto inata ha bu, nrube isi na nnupu isi. Ihe kpatara obubu onu bu nnupuisi, n'ihhi na enweghi obubu onu o nweghi obubu onu.

Onye guzobere obubu onu ahụ? Chineke n'onwe ya!

"O g beru kwa, na o buru na i geghi nti olu Jehova, bu Chineke-gi, i we ghara ilezi anya idebe ihe nile O nyere n'iwu na ukpuru-Ya nile, nke mu onwem n younye gi n'iwu ta, nkocha ndia nile gabiakwasi gi, we rue gi aru: Ndo nu gi

n'obodo ma ojoo n'obodo. Mee ka nkata gi na mgwakota agwa gi. Ihe anābu onu ka o bu, bú nkpuru nke afo-gi na nkpuru nke ala-gi na nkpuru ehi-gi na igwè ewu na aturu-gi. Onye anābu onu ka i gābu na nbata-gi; Jehova g sendzikwasi gi nkocha; ndutime ye edikpu ke kpukpru nkpo oro afo adade ubok fo anam; rue mb youe ag arekpochapu gi rue mb youe i gāla n'iyi na mberede, n'ihhi ajọ omume-gi nile, nke i rapuru m. (Deut 28: 15-20)

O doro anya na, n'enweghi ihe kpatara ya, obubu onu adighi!

Onyinye ego nye ulo oru anaghi ahapu onye o bu la n'aka ndi mmuo ojoo, nkocha, anya ojoo, wdg. Ozi ndi di otu ahụ di aghugho iji jikota ndi di mfe. O bughị n'ihhi na i nweghi ihe omuma na a gaghi enye gi ntaramahuhu:

“Ndi a dorọ aka ná ntị na-ahụ ihe ojoo ma zoo; ma ndi di mfe gafere, ha ga-atakwa ahuhu ga-esi na ya puta.” (Mmeb. 27:12)

Ikwu na amaghi ihe n'ihu Chineke adighi eme ka onye o bu la ghara ita ahuhu ya. N'ihhi ya, o di mkpa ka mmadu beaa ntị n'olu Chineke.

Ma e nwere ndi na-anu okwu Chineke, agbanyeghi, na-ekpebi ije ije dika ihe obi aghugho ha si choo, na-eche na ha ga-enwe udo. Nnukwu nduhie, n'ihhi na ngozi nke Onye-nwe-ayi diri ndi na-a heeda ntị n'okwu Ya.

“Ma o nwere ike buru na, mgbe mmadu nuru okwu obubu onu a, o ga-agosi onwe ya n'ime obi ya, na-asị: M ga-enwe udo, obulagodi na m ga-aga dika echiche nke obi m siri di; tinye ya na akpiri ikpo nku, i theu ihe o drinkingu drinkingu.” (Deut 29:19)

Pol onyeozu kwuru ihe mmuta nke onye kwere ekwe na Kraist Jizos sitere n'ihhe ekwuwaputara n'ilu nke igurube ndi a:

“Eme-kwa-ra ayi ihe ndia n'oyiyi, ka ayi we ghara inwe

anya-uku n'ebe ihe oḡo di, dika ha onwe-ha mere." (1 Cor 10: 6).

Maka ndi kwenyere na Jizos bu Kraist ahụ, enweghizi amamikpe, na ihe anyi gurus n'aka umu Israel bu ka anyi ghara ihie uzọ. Oburu na odigh amuma nye onye obu ihe ohu, o doro anya na ya na Kraist bu onye zoro ezo n'ime Chineke, ya mere, o gagh atu egwu ndi mo ojo, onu onu, wdg

Onye o bula nke di nime Kraist, ajo onye ahu adighi-emetu aka, n'ihia na an iszobe ya na Kraist, nime Chineke:

"Anyi matara na onye o bula nke amuworo site na Chineke adighi-emehie; ma ihe Chineke kere eke na-ejide onwe ya, ajo onye ahụ adighi emetu ya aka." (1 Jon 5:18);

"N'ihia na unu anwuwori na ndu unu zoro ezo na Kraist, n'ime Chukwu." (Kol 3: 3)

Ndi nile kwere ekwe na Kraist ka ejiri ngozi nile nke mo di n'ime Kraist Jisos gozie ha (Ndi Efes. 1: 3), ya mere odigh mkpa itu egwu ihe ndi mo ojo

Nani onu nke puru iru onye kwere ekwe bu ikwe ka ndi nwoke rafue ya onwe ya site na iji aghugho na nduhie nke onwe ya, wezuga onwe ya nebe ezi okwu nke ozioma di (Ndi Ef 4:14; 2 Pt 2: 20-21), ya mere ihe, o bu karia mmeri, na o dighi ihe e kere eke nwere ike ikewapu ya n'ihunanya nke Chineke, bu onye na Kraist.

"Mana n'ime ihe ndi a niile, anyi kariri ndi mmeri, site n'aka onye huru anyi n'anya. N'ihia na ejiri m n'aka na onwu, ma o bu ndu, ma o bu ndi mmuo ozi, ma o bu ndi isi ochichi, ma o bu ike, ma o bu ugbu a, ma o bu odinihu, ma o bu idi elu, ma o bu omimi, ma o bu ihe o bula ozo nwere ike ikewapu anyi. Nke ihunanya Chineke, nke di n'ime Kraist Jizos Onyenwe anyi "(Rom 8: 37-39)